

International experiences in supporting national security through defense budget policies

Erdenetuya Ganbaatar*, Enkhchimeg Dolgorsuren^{2*}
Mongolian National Defense University, Ulaanbaatar, Mongolia

DOI: <https://doi.org/10.65902/tsats.2026.02.006>

ARTICLE INFO:

RECEIVED: 04 March 2026

ACCEPTED: 28 April 2026

PUBLISHED: 02 June 2026

LICENSE:

Creative Commons CC-BY 4.0

COPYRIGHT:

© 2026. The author(s)

This publication is an open-access article.

CORRESPONDING AUTHOR:

*Enkhchimeg Dolgorsuren

KEYWORDS:

Security, defense budget, and budget policy.

Abstract

Over the past 10 years, global military spending has risen continuously, reaching USD 2.718 trillion in 2024, the highest level in history. Behind this growth are multiple factors, including the Russia–Ukraine war, competition in the Indo-Pacific, advanced weapons development, and the need for cyber, air, and missile defense¹. In such circumstances, the defense budget is no longer merely a financial instrument but has become a foundational tool of national security policy.

Some countries tie defense spending to a specific percentage of GDP; others strengthen capabilities through medium-term programs; and still others finance the defense industrial base, reserve systems, and allied coordination simultaneously. This article comparatively analyzes the experiences of selected countries that support their national security through defense budget policy and seeks to identify common lessons. Poland, Japan, Finland, and South Korea were selected for the study. Although their security environments and economic capacities differ, they share the common feature of making the defense budget a central instrument of security policy. In other words, the issue is no longer only “how much to spend,” but rather a strategic decision about “what threats to address, over what time frame, with what capabilities, and by what means to invest.”²

¹ Xiao Liang, Nan Tian, Diego Lopes da Silva, Lorenzo Scarazzato, Zubaida Karim, Jade Guiberteau Ricard, Trends in World Military Expenditure, 2024

² Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025 (Tokyo, 2025); Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference (Tokyo, 2025)

Introduction

Even when a country's assessment of its security environment is realistic, if financial resources cannot back that assessment, policy remains at the level of goals and public declarations. The defense budget, however, is a policy instrument that develops the country's military organization and makes security policy real. Therefore, the defense budget is one of the most measurable and most long-term effective instruments of national security policy. On the other hand, budget growth alone does not guarantee security; it should be aligned with structural reform in the sector, technological modernization, reserves, logistics, the industrial base, human resources, and cooperation. Defense budget policy is an important tool of national security policy and must be planned in line with assessments of the security environment, the country's economic capabilities, and strategic objectives.

As of 2024, 18 of NATO's 32 member states had raised defense spending above 2 percent of GDP, and NATO reported that in 2025 all member states had surpassed this threshold. This shows that since 2014, defense budget policy in Europe and North America has not only increased, but that the level of political commitment and expectations within the alliance has changed. At the same time, Japan has adopted a multi-year growth trajectory under its 2022 National Security Strategy, National Defense Strategy, and Defense Buildup Program; Finland, after joining NATO, has adopted a medium-term plan to maintain spending at the level of 2.5 percent; Poland has become one of the highest military spenders in Europe; and South Korea is continuing its medium-term planning in connection with North Korea's nuclear and missile threats.

In Section 1.2.5 of Mongolia's National Security Concept, it is stated that in ensuring national security, the country should "realistically identify potential risks and challenges and effectively mobilize limited resources and capabilities to overcome them."

The following article aims to analyze lessons and experiences from the above cases through four dimensions of defense budget policy. First, what threat assessment underlies budget growth? Second, into what capabilities and force structures is that budget growth being translated? Third, how is the budget linked to the national defense industry, reserve system, cooperation, and allied burden-sharing? Fourth, how is economic sustainability being ensured? Through these comparisons, common trends are identified³.

International Experience.

International experience shows that the defense budget is not merely a classification of expenditures but is used as a strategic policy instrument for achieving national security objectives. Policies that support national security through the defense budget are implemented in three forms.

³ Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025(Tokyo, 2025); Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference (Tokyo, 2025).

First, priority investment is concentrated on areas such as air defense systems, long-range strike capabilities, and reserve force readiness. Second, a broad range of issues is covered, including defense industrial capacity, ammunition and armaments stockpiles, maintenance, logistics, energy, and cyber defense. Third, such policies are implemented through alliances and partnerships, including measures conducted within the framework of NATO and bilateral relations with the United States, as well as joint exercises and training.

Through budget policy, a country determines what type of threat it considers most important, what kind of war or danger it is preparing for, and how responsibilities are to be distributed between alliances and domestic industry. In Poland’s case, this means a policy focused on conventional military threats originating from Russia. In Japan, it reflects a new stage of long-range strike, air and missile defense, and island defense. In Finland’s case, comprehensive security, reserve readiness, and long-term procurement discipline are central. In South Korea, funding is centered on specific capabilities directed at North Korea’s nuclear and missile threat.

Table 1

Comparison of the Four Selected Countries Using Budget Policy to Support National Security

Country	Security Environment	Characteristics of Budget Policy	Main Areas Supporting National Security	Advantages	Potential Weaknesses and Risks
Poland	High geostrategic pressure due to the Russia–Ukraine war	Planned to raise defense spending to 186.6 billion zloty in 2025, equal to 4.7% of GDP	Land forces, air defense systems, weapons modernization, and border security	Rapid deterrence capability: a model within NATO	Risk of debt pressure and rising long-term maintenance costs
Japan	Indo-Pacific rivalry, missile threats, and island defense	Gradual increase based on the National Security Strategy, National Defense Strategy, and Defense Buildup Program	Air and missile defense, cyber, command and control, ammunition reserves, industrial base	Budget managed by “capabilities” rather than just “size”; efficient in the medium term	Financial pressure and personnel challenges as spending rises
Finland	Border-related risks, shared NATO burden, and rising military standards	Stable growth to about 2.5% of GDP in 2025, with 2.7–3.0% projected in 2028–2029	Reserves, territorial defense, logistics, readiness, and comprehensive	Stable and predictable financing; high resilience	Non-rapid growth may slow capability generation under acute

			security are linked to civil defense		pressure
South Korea	Direct nuclear and missile threat from North Korea	Capability-focused funding tied to specific threats in the 2024–2028 medium-term plan	Detection, preemptive strike, multilayer missile defense, AI, drones	Spending is very closely linked to a specific threat: a strong technological edge	Excessive focus on technology could weaken basic capabilities

Source: Researcher's compilation

Poland: High Budget, Rapid Modernization

Poland’s experience is a classic example of directly linking defense budget policy with geostrategic danger and supporting it through dual legal and budgetary mechanisms. In 2024, Poland’s military spending reached USD 38 billion, equivalent to 4.2 percent of GDP, the highest in Central and Western Europe. Official sources reported that in 2025, Poland’s defense spending is planned to reach 4.7 percent of GDP, or 186.6 billion zloty, making it one of the highest in NATO as well. Such growth is not simply a budget expansion, but rather the expression of a political and strategic assessment tied to the security environment.

A special feature of Poland’s approach is that defense spending is not limited to the annual budget alone. In 2022, Poland also enabled the use of supplementary financing mechanisms, creating the conditions for rapid armament purchases and modernization. As a result, it became possible to simultaneously procure tanks, artillery, missile systems, air defense systems, and air force equipment on a large scale. This suggests that when the national security environment changes abruptly, modernization through the annual budget process alone may be too slow, whereas special financing mechanisms may be more effective in rapidly creating capabilities.

At the same time, a high budget brings problems such as debt pressure, supply limitations, human resources constraints, and the costs of maintenance over the long term. Thus, Poland’s case shows that while a sharp rise in defense spending may be strategically justified, if it is not accompanied by procurement management and domestic industrial capacity, there is a risk of inefficiency. High spending is not an end in itself; it should be a means of materially increasing defense capability within a specific time frame.

Japan: A Model Based on a Medium-Term Program

Japan is notable for implementing defense budget policy not through abrupt increases, but through gradual medium-term growth based on three strategic documents. The National Security Strategy, National Defense Strategy, and Defense Buildup Program adopted in 2022 defined the sharp deterioration of Japan’s security

environment and set directions for the comprehensive modernization of long-range strike capabilities, air and missile defense, cyber, space, command networks, ammunition reserves, and the defense industrial base⁴. The inclusion of 8.475 trillion yen in the 2025 budget solely for the implementation of the Defense Buildup Program illustrates the scale of this transformation.

Japan's main lesson is that defense budgeting is increasingly managed by "capabilities" rather than by "percentages," although reaching 2 percent of GDP has become a political target. The core content of Japan's policy lies not in the size of the budget, but in what it is spent on, in what order, and in connection with what institutional reforms. For example, long-range weapons, air defense systems, island defense, cyber defense, ammunition, and armament reserves are not planned separately, but as components of one integrated system⁵. This shows that defense budget policy must be inseparable from strategic planning, procurement, and policy.

A second major lesson from Japan is that it has made the defense industrial base an inseparable component of budget policy. Modern war is no longer only about purchasing weapons, but also about replenishing, repairing, supplying spare parts, and preserving technological control. Therefore, Japan links budget growth with domestic industrial stability and technological autonomy. This demonstrates that the defense budget has become not just a military expenditure, but a strategic policy tool.

Finland: Comprehensive Security and Stable Financing

Finland's experience differs in that it finances security policy not only through the military budget, but in connection with a national philosophy of "comprehensive security." According to Finland's Ministry of Defence, defense spending was 2.5 percent of GDP in 2023 and 2.4 percent in 2024 and is projected to reach 2.5 percent in 2025–2027, 2.7 percent in 2028, and 3.0 percent in 2029⁶. Although Finland's accession to NATO in 2023 created a new situation, its defense investment policy had already been steadily strengthening even before membership.

The main advantage of Finland's budget policy is its stability. The country assesses its security environment in a way that is less dependent on short-term political cycles and finances major procurement, reserve systems, territorial defense, and reserve readiness in phases. Behind this lies not merely greater spending, but predictability of financing, coordination among the state, citizens, industry, and local governments, and a shared understanding connected to civil defense. Therefore, Finland's defense budget is not just the budget of the armed forces; it is part of the country's overall resilience⁷.

⁴ Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference, Reference 1–3; Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025.

⁵ Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025

⁶ Ministry of Defense of Finland, "Defense Budget," 2025

⁷ NATO, Defense Expenditure of NATO Countries (2014–2025)

The main lesson from Finland is that defense spending does not necessarily need to grow sharply, but it does need to grow steadily over the long term. If budget policy is aligned with strategic documents, threat assessments, reserve systems, and industrial policy, even relatively lower levels of spending compared to GDP can yield high security returns. This highlights the idea that "organization" matters more than the "speed of growth."

South Korea: Capability-Centered Budgeting Directed at a Specific Threat

South Korea's defense budget policy is an example of capability-oriented financing directed at a very specific threat: North Korea's nuclear and missile threat. According to SIPRI, South Korea spent USD 47.6 billion on the military in 2024, an increase of 1.4 percent from 2023 and 30 percent from 2015⁸. Analytical sources note that in the 2024–2028 Medium-Term Defense Plan, annual average growth of about 7 percent is projected, with total spending estimated at around USD 260 billion⁹. This policy is notable for concentrating defense funding not in a general sense, but on systems with clearly defined functions.

In South Korea's model, the "three-axis" deterrence policy occupies an important place. This includes preemptive detection and strike capabilities, multilayer missile defense, and retaliatory strike capacity. Therefore, the budget tends to focus less on numerical growth and more on high technology such as intelligence, missile defense, command systems, precision strike systems, artificial intelligence, and unmanned aerial systems. In other words, for South Korea, the main goal of national security is not to have a massive armed force, but to build a highly effective structure that can perform in a short period of time.

South Korea's experience shows that when there is a clearly defined threat, a clear concept, and a clear system policy, the budget becomes more targeted, controllable, and measurable in its results. This is instructive even for smaller and developing countries. Rather than spreading funding thinly, the defense budget should prioritize the areas most closely connected to the nature of national threats.

Comparative Findings

Comparing the experiences of the above countries reveals several common features. First, these countries view the defense budget not as a general fiscal expenditure, but as a main instrument of national security policy, planned on the basis of threat assessments. In other words, budget growth does not arise from abstract goals, but from specific threats and strategic risk assessments.

Second, in all four countries, defense financing is not confined to a one-year budget cycle but is linked to medium- and long-term planning. This creates the possibility of steadily increasing defense capability and financing the phased modernization of weapons, infrastructure, reserves, and logistics.

⁸ <https://www.sipri.org/Trends in World Military Expenditure, 2024>

⁹ Darcie Draudt-Vajras and others, "The Future of K-Power: What South Korea Must Do After Peaking," Carnegie Endowment for International Peace, 2024, citing the Republic of Korea's 2024–2028 Mid-Term Defense Plan

Third, these countries do not measure defense financing only by quantitative growth, but by the principle of directing it toward specific capabilities. Priority areas include air defense systems, anti-missile defense, long-range strike systems, cyber defense, reserve readiness, and logistics.

Fourth, defense budget policy is linked with domestic industry, supply chains, maintenance, ammunition reserves, partnerships, and allied cooperation. Thus, in these countries, the defense budget is not merely a military budget, but more broadly a mechanism for strengthening national resilience and deterrence capability.

A.

Conclusion

Based on the research material, a common pattern can be observed: for defense budgeting to be highly effective, first, it must be based on a clear threat assessment; second, it must be linked to medium and long-term planning; and third, funding must not be dispersed across general expenditures but concentrated on specific capabilities. Poland has chosen a model of sharp budget increase and rapid armament in response to conventional military threats. Japan follows a phased capability-building model based on strategic documents. Finland has developed a financing mechanism grounded in a stable philosophy of comprehensive security. South Korea supports high-tech deterrence, directed at a specific threat-North Korea's nuclear and missile danger-through budget policy.

These differences are related to each country's geostrategic environment, alliance structure, economic capacity, and the character of the threat they face. However, their shared underlying principle is the conversion of budgetary resources into real national security capability.

The experience of these four countries suggests that in supporting national security through budget policy, what matters most is not the budget size alone, but its strategic direction, structure, long-term stability, and ability to translate into capability. Poland demonstrates a model of rapid increase under high threat; Japan, a program-based capability-building model; Finland, a stable and comprehensive security model; and South Korea, a high-tech model directed at a specific threat.

References:

- [1] Xiao Liang, Nan Tian, Diego Lopes da Silva, Lorenzo Scarazzato, Zubaida Karim, Jade Guiberteau Ricard, Trends in World Military Expenditure, 2024
<https://doi.org/10.55163/BQGA2180>
- [2] Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025 (Tokyo, 2025); Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference (Tokyo, 2025).
- [3] Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference, Reference 1-3; Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025.
- [4] Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025

- [5] Ministry of Defense of Finland, "Defense Budget," 2025
- [6] NATO, Defense Expenditure of NATO Countries (2014–2025)
- [7] <https://www.sipri.org/> Trends in World Military Expenditure, 2024
- [8] Darcie Draudt-Vajras and others, "The Future of K-Power: What South Korea Must Do After Peaking," Carnegie Endowment for International Peace, 2024, citing the Republic of Korea's 2024–2028 Mid-Term Defense Plan
- [9] SIPRI, Trends in World Military Expenditure, 2024; Chancellery of the Prime Minister of Poland, "Westerplatte – Never Again Alone and Weak!," 1 September 2024; NATO, Defence Expenditure of NATO Countries (2014–2025).
- [10] SIPRI, Trends in World Military Expenditure, 2024; Chancellery of the Prime Minister of Poland, "Westerplatte – Never Again Alone and Weak!"
- [11] Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference, Reference Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025.
- [12] Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025.
- [13] Ministry of Defence of Finland, "Defence Budget," 2025.
- [14] Ministry of Defence of Finland, "Defence Budget," 2025; NATO, Defence Expenditure of NATO Countries (2014–2025).
- [15] SIPRI, Trends in World Military Expenditure, 2024.
- [16] Carnegie Endowment for International Peace. "The Future of K-Power: What South Korea Must Do After Peaking." 2024.
- [17] Chancellery of the Prime Minister of Poland. "Westerplatte – Never Again Alone and Weak!" 1 September 2024.
- [18] Japan Ministry of Defense. Defense of Japan 2025: Reference. Tokyo, 2025.
- [19] Japan Ministry of Defense. Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025. Tokyo, 2025.
- [20] Layne, Christopher. The Peace of Illusions: American Grand Strategy from 1940 to the Present. Ithaca: Cornell University Press, 2006.
- [21] NATO. Defence Expenditure of NATO Countries (2014–2025). Brussels, 2025.
NATO. "Funding NATO." 2025.
SIPRI. Liang, Xíao, Nan Tian, Diego Lopes da Silva, Lorenzo Scarazzato, Zubaida Karim, and Jade Guiberteau Ricard. Trends in World Military Expenditure, 2024. Stockholm, 2025. <https://doi.org/10.55163/AVEC8366>

Батлан хамгаалах төсвийн бодлогоор үндэсний аюулгүй байдлыг дэмжих олон улсын туршлага

Ганбаатар Эрдэнэтуяа¹, Долгорсүрэн Энхчимэг^{2*}
Үндэсний Батлан Хамгаалахын Их Сургууль, Монгол Улс

Хураангуй. Сүүлийн 10 жилд дэлхийн цэргийн зардал тасралтгүй өсөж, 2024 онд 2,718 их наяд ам долларт хүрсэн нь түүхэн дээд түвшин болсон байна. Үүний цаана Орос-Украины дайн, Энэтхэг-Номхон далайн өрсөлдөөн, дэвшилтэт зэвсэглэл, кибер болон агаар-нуурууцгийн хамгаалалтын хэрэгцээ зэрэг олон хүчин зүйлс нөлөөлж байна¹⁰. Ийм нөхцөлд батлан хамгаалах төсөв нь зөвхөн санхүүгийн хэрэгсэл бус, харин үндэсний аюулгүй байдлын бодлогын суурь хэрэгсэл болж өөрчлөгдлөө. Зарим улс батлан хамгаалах зардлыг ДНБ-ний тодорхой хувьтай уяж, зарим улс орон дунд хугацааны хөтөлбөрөөр аюулгүй байдлын чадавхаа бэхжүүлэх, нөгөө хэсэг нь батлан хамгаалах аж үйлдвэрийн бааз, нөөцийн тогтолцоо, холбоотны уялдааг хамтад нь санхүүжүүлэх зэрэг арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлж байна. Энэхүү өгүүлээр батлан хамгаалах төсвийн бодлогоор үндэсний аюулгүй байдалаа дэмжиж буй зарим улс орны туршилагыг харьцуулан шинжилж, түүнээс гарч буй нийтлэг сургамжийг тодорхойлохоор зорьж Польш, Япон, Финланд, БНСУ зэрэг улсуудыг сонгон судлав. Эдгээр улсуудын аюулгүй байдлын орчин, эдийн засгийн чадавх харилцан адилгүй боловч батлан хамгаалах төсвийг аюулгүй байдлын бодлогын төв хэрэгсэл болгосон нийтлэг шинж ажиглагдсан. Өөрөөр хэлбэл төсөв нь “хэдийг зарцуулах вэ” гэсэн асуултаас цааш, “ямар аюулд, ямар хугацаанд, ямар чадавхад, ямар аргаар хөрөнгө оруулах вэ” гэсэн стратегийн шийдвэрийн асуудал болжээ¹¹.

Түлхүүр үг: аюулгүй байдал, батлан хамгаалах төсөв, төсвийн бодлого.

Удиртгал

Аливаа улс орны аюулгүй байдлын орчны үнэлгээ бодитой байсан ч түүнийг санхүүгийн эх үүсвэрээр баталгаажуулж чадахгүй бол аюулгүй байдлын бодлогын зорилго олон нийтэд тунхагласан тунхаглалын түвшинд үлддэг. Харин батлан хамгаалах төсөв нь улс орны цэргийн байгуулалтыг хөгжүүлэх, аюулгүй байдлын бодлогыг бодит болгох бодлогын хэрэгсэл билээ. Иймээс Батлан хамгаалах төсөв нь үндэсний аюулгүй байдлыг бодлогын түвшинд хэмжигдэхүйц, мөн хамгийн урт хугацааны үр дүнтэй хэрэгслийн нэг юм. Нөгөө талаас төсвийн өсөлт дангаараа аюулгүй байдлыг хангахгүй тул салбарын бүтцийн шинэчлэл, технологийн шинэчлэл, нөөц, ложистик, аж үйлдвэрийн бааз, хүний нөөц, хамтын

¹⁰ Xiao Liang, Nan Tian, Diego Lopes da Silva, Lorenzo Scarazzato, Zubaida Karim, Jade Guiberteau Ricard,

¹¹ Trends in World Military Expenditure, 2024 Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025

ажиллагаатай уялдуулах нь зүйтэй юм. Батлан хамгаалах төсвийн бодлого нь үндэсний аюулгүй байдлын бодлогын чухал хэрэгсэл бөгөөд улс орны аюулгүй байдлын орчны үнэлгээ, эдийн засгийн боломж, стратегийн зорилттой уялдуулж төлөвлөгдөх шаардлагатай.

2024 оны байдлаар НАТО-гийн 32 гишүүн улсын 18 улс орон нь батлан хамгаалах зардлаа ДНБ-ний 2 хувиас дээш түвшинд хүргэсэн бол 2025 онд бүх гишүүн улс орнууд энэ босгыг давсан тухай НАТО мэдээлжээ. Энэ нь 2014 оноос хойш Европ, Хойд Америкийн батлан хамгаалах төсвийн бодлого дан ганц нэмэгдсэн төдийгүй улс төрийн амлалт, эвслийн доторх хүлээлтийн түвшин өөрчлөгдсөнийг харуулжээ. Үүнтэй зэрэгцэн Япон 2022 оны Үндэсний аюулгүй байдлын стратеги, Үндэсний батлан хамгаалах стратеги, Батлан хамгаалах чадавх бэхжүүлэх хөтөлбөрийн дагуу олон жилийн өсөх хандлагатай, Финланд НАТО-д элссэний дараа 2,5 хувийн түвшинг хадгалах дунд хугацааны төлөвлөгөө гаргаж, Польш Европ дах хамгийн өндөр цэргийн зардалтай улсуудын нэг болж байна. БНСУ-ын хувьд Хойд Солонгосын цөмийн болон пуужингийн аюултай уялдуулан дунд хугацааны төлөвлөгөөгөө үргэлжлүүлж байна.

Энэхүү өгүүлэлд дээрх сургамж, туршлагаудаас авч үзэн батлан хамгаалах төсвийн бодлогын дөрвөн хэмжээсийг харгалзан шинжилэхээр зорилоо. Үүнд, Нэгдүгээрт, төсвийн өсөлтийг ямар аюулын үнэлгээнд тулгуурж буй, Хоёрдугаарт, төсвийн өсөлт нь ямар чадавх, хүчний бүтцэд хөрвөж байгаа вэ?, Гуравдугаарт, төсөв нь үндэсний батлан хамгаалах аж үйлдвэр, нөөцийн тогтолцоо, хамтын ажиллагаа холбоотны үүрэг хуваарилалттай хэрхэн холбогдож байгаа вэ?, Дөрөвдүгээрт, эдийн засгийн тогтвортой байдал хэрхэн хангагдаж байна вэ? зэргийг харьцуулан үзэж нийтлэг хандлагыг тодруулсан болно.

Үндсэн хэсэг

Олон улсын туршлагаас үзэхэд батлан хамгаалах төсөв нь зөвхөн зардлын ангилал бус, харин үндэсний аюулгүй байдлын зорилтыг хэрэгжүүлэх стратегийн бодлогын хэрэгсэл байдлаар ашиглагддаг. Үндэсний аюулгүй байдлыг батлан хамгаалах төсвөөр дэмжих бодлого нь гурван хэлбэрээр хэрэгждэг. Агаарын довтолгооноос хамгаалах систем, алсын зайн цохилтын хэрэгсэл, нөөц хүчний бэлэн байдал зэрэгт эхний ээлжийн хөрөнгө оруулалт төвлөрдөг бол хоёрдугаарт батлан хамгаалах аж үйлдвэрийн хүчин чадал, галт хэрэглэл, зэвсэглэлийн нөөц, засвар үйлчилгээ, ложистик, эрчим хүч, кибер хамгаалалт зэрэг өргөн хүрээний асуудлууд хамарна. Гуравдугаарт эвсэл, түншлэлийн хүрээнд явагдаж буй үйл ажиллагаа буюу НАТО, АНУ-тай холбоотны харилцааны хүрээнд явуулж буй арга хэмжээ, хамтарсан сургалт, дадлага зэрэг хэлбэрээр хэрэгждэг¹².

Төсвийн бодлогоор дамжуулан улс орон ямар төрлийн аюулыг тэргүүлэх гэж үзэж байгаагаа, ямар төрлийн дайн эсвэл заналд бэлтгэж байгаагаа, мөн

¹² Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025 (Tokyo, 2025); Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference (Tokyo, 2025).

холбоотны харилцааны хүрээнд болон дотоод аж үйлдвэрийн хооронд ямар хуваарилалт хийхээ тодорхойлдог. Польшийн хувьд энэ нь Оросоос үүдэлтэй уламжлалт цэргийн заналхийллийг голчилсон бодлого барьж байгаа бол Японд урт хугацааны цохилт, агаар-пуужингийн хамгаалалт, арлын хамгаалалтын шинэ үе шатыг илэрхийлж байна. Финландын тохиолдолд цогц аюулгүй байдал, нөөцийн бэлэн байдал, урт хугацааны худалдан авалтын сахилга бат голлож байгаа бол БНСУ-д Хойд Солонгосын цөмийн пуужингийн заналхийлэлд чиглэсэн тодорхой чадавх төвтэй санхүүжилт давамгайлжээ.

1 дүгээр хүснэгт

Үндэсний аюулгүй байдлыг төсвийн бодлогоор дэмжих буй харьцуулалт /сонгосон 4 улсын туриллага/

Улс	Аюулгүй байдлын орчин	Төсвийн бодлогын онцлог	ҮАБ-д дэмжлэг болж буй гол чиглэл	Давуу тал	Болзошгүй сул тал ба эрсдэл
Польш	Орос-Украины дайнаас шалтгаалсан өндөр геостратегийн дарамт	Батлан хамгаалах зардлыг өндөр түвшинд өсгөж, 2025 онд 186.6 тэрбум злот буюу ДНБ-ний 4.7%-ийн түвшинд хүргэхээр төлөвлөсөн	Хуурай замын хүч, агаарын довтолгооноос хамгаалах систем, зэвсэглэл шинэчлэл, хил хамгаалалт	Түргэн хугацаанд тогтоон барих чадвар; НАТО-ын хүрээнд жишиг	Өрийн дарамт, засвар үйлчилгээний урт хугацааны зардал өсөх эрсдэлтэй
Япон	Энэтхэг-Номхон далайн өрсөлдөөн, пуужингийн аюул, арлын хамгаалалт	Үндэсний аюулгүй байдлын стратеги, Үндэсний батлан хамгаалах стратеги, “Defense Buildup Program”-д суурилсан шаталсан өсөлт	Агаар-пуужингийн хамгаалалт, кибер, удирдлага, галт хэрэглэлийн нөөц, аж үйлдвэрийн бааз	Төсвийг “хэмжээ”-нээс илүү “чадавх”-аар удирддаг; дунд хугацаанд үр ашигтай	Зардал өсөхийн хэрээр санхүүгийн дарамт болон боловсон хүчний асуудал
Финланд	Хил орчмын эрсдэл,	2025 онд ойролцоогоор	Нөөц хүч, нутаг	Тогтвортой, урьдчилан	Огцом бус өсөлт нь хурц

	НАТО-д элссэний дараах хамтын төсөв, Зэвсэгт хүчний стандарт нэмэгдэх	ДНБ-ний 2.5%, 2028–2029 онд 2.7–3.0% хүргэх тогтвортой өсөлт	дэвсгэрийн хамгаалалт, ложистик, бэлэн байдал, иргэний хамгаалалттай уялдсан иж бүрэн аюулгүй байдал	таамаглах боломжтой санхүүжилт; тэсвэрлэх чадвар өндөр	сорилтын үед хурдан чадавх бий болгоход удаашралтай
БНСУ	Хойд Солонгосын цөмийн болон пуужингийн шууд аюул	2024–2028 оны дунд хугацааны төлөвлөгөөг өр тодорхой аюулд чиглэсэн чадвар төвтэй санхүүжилт	Илрүүлэлт, урьдчилан цохилт, олон давхаргат пуужингийн хамгаалалт, AI, дрон	Зардлыг тодорхой аюулд маш нарийвчлалтай холбодог, өндөр технологийн давуу талтай	Хэт технологи төвтэй болоход үндсэн чадавх сулрах эрсдэлтэй

Эх сурвалж: Судлаачийн нэгтгэл.

Польш: Өндөр төсөв, хурдтай шинэчлэл

Польшийн туршлага нь батлан хамгаалах төсвийн бодлогыг геостратегийн аюултай шууд холбож, түүнийг хуулийн болон төсвийн давхар механизмаар дэмжсэн сонгодог жишээ болжээ. 2024 онд Польш цэргийн зардал 38 тэрбум ам.долларт хүрч, ДНБ-ний 4,2 хувь болсон нь Төв болон Баруун Европ дахь хамгийн өндөр үзүүлэлт болсон. 2025 онд Польшийн батлан хамгаалах зардал ДНБ-ний 4,7 хувь буюу 186.6 тэрбум злот хүрэхээр төлөвлөсөн тухай албан эх сурвалж мэдээлсэн нь НАТО-д ч хамгийн өндөр түвшний нэг болсон байна. Ийм өсөлт нь төсвийн энгийн тэлэлт бус, харин аюулгүй байдлын орчинтой холбож үзсэн улс төр, стратегийн дүгнэлтийн илэрхийлэл гэж харагдав.

Польшийн онцлог нь батлан хамгаалах зардлыг жилийн төсөвт хязгаарлаагүйн дээр тус улс 2022 онд нэмэлт төсвийн санхүүжилтийн механизмыг ашиглах боломжтой болгож, зэвсэглэл худалдан авалт, шинэчлэлийг хурдтай урагшлуулах нөхцөл бий болгосон. Үр дүнд нь танк, их буу, пуужингийн систем, агаарын довтолгооноос хамгаалах хэрэгсэл, нисэх хүчний техник зэрэг томоохон худалдан авалтыг нэгэн зэрэг хийх боломж бүрдсэн. Энэ нь үндэсний аюулгүй байдлын орчин огцом өөрчлөгдөх үед зөвхөн жилийн төсвийн горимоор шинэчлэл хийх нь удаан, харин тусгай санхүүжилтийн механизм нь хурдтай чадавх бий болгоход илүү үр ашигтай байж болно гэсэн сургамж турлагыг харуулж байгаа юм.

Өндөр төсөв нь урт хугацаанд өрийн дарамт, ханган нийлүүлэх багтаамж, хүний нөөц, засвар үйлчилгээний өртөг зэрэг олон асуудлыг дагуулдаг. Иймд Польш улсын кейсээс харахад батлан хамгаалах төсвийн огцом өсөлт нь стратегийн хувьд зөвтгөж болох ч худалдан авалтын менежмент, дотоод аж үйлдвэрийн чадавхтай хамт явахгүй бол үр ашгийн алдагдал үүсэх эрсдэлтэй. Өндөр зардал зорилго биш, тодорхой хугацаанд батлан хамгаалах чадавхыг бодитоор нэмэгдүүлэх хэрэгсэл байх ёстой.

Япон: Дунд хугацааны хөтөлбөрт суурилсан загвар

Япон батлан хамгаалах төсвийн бодлогоо огцом өсгөх бус, стратегийн гурван тулгуур баримт бичигт тулгуурлан дунд хугацааны шаталсан өсөлтөөр хэрэгжүүлж байгаагаараа онцлог. 2022 онд баталсан Үндэсний аюулгүй байдлын стратеги, Үндэсний батлан хамгаалах стратеги, Батлан хамгаалах чадавх бэхжүүлэх хөтөлбөр нь Японы аюулгүй байдлын орчин эрс хүндэрснийг тодорхойлж, холын тусгалт цохилтын хэрэгсэл, агаар-пуужингийн довтолгооноос хамгаалах систем, кибер, сансар, удирдлагын сүлжээ, галт хэрэглэлийн нөөц, батлан хамгаалах аж үйлдвэрийн баазыг бүхэлд нь шинэчлэх чиглэлийг тогтоосон¹³.

2025 оны төсөвт зөвхөн Батлан хамгаалах чадавх бэхжүүлэх хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд 8.475 их наяд иен зарцуулахаар тусгасан нь энэ шинэчлэлийн цар хүрээг илтгэнэ.

Японы гол сургамж нь батлан хамгаалах төсвийг “хувь” биш “чадавх”-аар удирдах болж байгаа тул ДНБ-нийг 2 хувьд хүргэх нь улс төрийн зорилт болсон. Японы бодлогын гол агуулга нь төсвийн хэмжээ бус, төсвийг юунд, ямар дараалалтай, ямар институцийн шинэчлэлтэй холбон зарцуулах вэ гэдэгт оршиж байна. Жишээлбэл холын тусгалт зэвсэг, агаарын довтолгооноос хамгаалах систем, арлын хамгаалалт, кибер хамгаалалт, галт хэрэглэл, зэвсэглэлийн нөөц зэрэг нь тус тусдаа биш, харин нэгэн цогц системийн бүрэлдэхүүн хэсэг болж төлөвлөгджээ¹⁴. Энэ нь батлан хамгаалах төсвийн бодлого зөвхөн төсвийн өсөлт бус, стратегийн төлөвлөлт, худалдан авалт, бодлоготой салшгүй уялдах ёстойг харуулж байна.

Японы хоёр дахь чухал сургамж нь батлан хамгаалах аж үйлдвэрийн баазыг төсвийн бодлогын салшгүй хэсэг болгосон явдал юм. Орчин үеийн дайн зөвхөн зэвсэг худалдан авхаас гадна зэвсгийг нөхөн үйлдвэрлэх, засварлах, сэлбэгээр хангах, технологийн хяналтаа хадгалах тухай асуудал болсон. Иймээс Япон төсвийн өсөлтийг дотоодын аж үйлдвэрийн тогтвортой байдал, технологийн бие даасан байдалтай уялдуулж байна. Үүнээс харахад батлан хамгаалах төсөв нь цэргийн зардал байхаас гадна стратегийн бодлого болж хувирчээ.

¹³ Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference, Reference 1–3; Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025.

¹⁴ Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025

Финлянд: Цогц аюулгүй байдал, тогтвортой санхүүжилт

Финляндын туршлага нь аюулгүй байдлын бодлогоо зөвхөн цэргийн төсвөөр биш “Цогц аюулгүй байдал” гэсэн үндэсний философитой холбон санхүүжүүлдгээрээ ялгарна. Тус улсын Батлан хамгаалах яамны мэдээллээр батлан хамгаалах зардал 2023 онд ДНБ-ний 2.5 хувь, 2024 онд 2.4 хувь байсан бөгөөд 2025-2027 онд 2.5 хувь, 2028 онд 2.7 хувь, 2029 онд 3.0 хувьд хүрэх төлөвтэй байна¹⁵. Финландын хувьд НАТО-д 2023 онд элссэн нь шинэ нөхцөл байдал бий болгосон боловч батлан хамгаалах хөрөнгө оруулалтын бодлого нь үүнээс өмнө ч тогтвортой бэхэжсэн байсан.

Финляндын төсвийн бодлогын давуу тал нь тогтвортой байдал юм. Тус улс аюулгүй байдлын орчны үнэлгээг богино хугацааны улс төрийн мөчлөгөөс хамаарал багатайгаар авч үзэж, томоохон худалдан авалт, нөөцийн тогтолцоо, нутаг дэвсгэрийн хамгаалалт, нөөц хүчний бэлэн байдлыг үе шаттай санхүүжүүлдэг. Үүний цаана илүү их мөнгө биш, харин санхүүжилтийг урьдчилан таамаглах боломж, төр-иргэн-аж үйлдвэр-орон нутгийн уялдаа, иргэний хамгаалалттай холбогдсон нийтлэг ойлголт оршдог. Иймээс Финляндын батлан хамгаалах төсөв нь зөвхөн Зэвсэгт хүчний төсөв биш, харин улс орны сөрөн тэсвэрлэх чадавхын нэг хэсэг болдог¹⁶.

Финляндын гол сургамж нь батлан хамгаалах төсвийн зардал заавал огцом өсөлттэй байх шаардлагагүй ч тогтвортой, урт хугацаанд өсөлт үзүүлэх шаардлагатай гэсэн дүгнэлт юм. Хэрэв төсвийн бодлого стратегийн баримт бичиг, аюулын үнэлгээ, нөөцийн тогтолцоо, аж үйлдвэрийн бодлоготой уялдуулж ДНБ-тэй харьцуулахад харьцангуй бага ч, аюулгүй байдлын үр өгөөж өндөр байж болохыг Финлянд харуулж байна. Энэ нь “өсөлтийн хурд”-аас илүү “зохион байгуулалт” чухал гэсэн санааг илэрхийлнэ.

БНСУ: Тодорхой аюул чиглэсэн чадвар төвтэй төсөв

БНСУ-ын батлан хамгаалах төсвийн бодлого нь маш тодорхой аюулд буюу Хойд Солонгосын цөмийн болон пуужингийн заналхийлэлд чиглэсэн, чадавхад чиглэсэн санхүүжилтийн жишээ юм. SIPRI-гийн мэдээллээр БНСУ 2024 онд 47.6 тэрбум ам.долларыг цэрэгт зарцуулсан нь 2023 оноос 1.4 хувиар, 2015 оноос 30 хувиар өссөн үзүүлэлт юм¹⁷. 2024–2028 оны дунд хугацааны батлан хамгаалах төлөвлөгөөнд жил бүр дунджаар 7 орчим хувийн өсөлт төлөвлөж, нийтдээ ойролцоогоор 260 тэрбум ам.доллар зарцуулахаар тооцсон талаар шинжилгээний эх сурвалж тэмдэглэжээ¹⁸. Энэ бодлого нь батлан хамгаалах төсвийг ерөнхийгөөр бус, харин тодорхой чиг үүрэгтэй системүүдэд төвлөрүүлж байгаагаараа онцлог.

¹⁵ Ministry of Defense of Finland, “Defense Budget,” 2025

¹⁶ NATO, Defense Expenditure of NATO Countries (2014–2025)

¹⁷ <https://www.sipri.org/Trends-in-World-Military-Expenditure>, 2024

¹⁸ Darcie Draudt-Vajras and others, “The Future of K-Power: What South Korea Must Do After Peaking,” Carnegie Endowment for International Peace, 2024, citing the Republic of Korea’s 2024–2028 Mid-Term Defense Plan

БНСУ-ын загварт “гурван тулгуурт” тогтоон барих бодлого чухал байр суурь эзэлдэг. Үүнд урьдчилан илрүүлэлт ба цохилтын чадавх, олон давхаргат пуужингийн хамгаалалт, хариу цохилтын чадвар багтдаг. Иймээс төсөв нь тоон өсөлтөөс илүүтэйгээр тагнуулын мэдээлэл, пуужингийн хамгаалалт, удирдлагын систем, өндөр нарийвчлалтай цохилтын систем, хиймэл оюун ухаан, нисгэгчгүй нисэх хэрэгслийн систем зэрэг өндөр технологид төвлөрөх хандлагатай. Өөрөөр хэлбэл БНСУ-ын хувьд үндэсний аюулгүй байдлыг хангах гол зорилт нь асар том зэвсэгт хүчинтэй болохоос илүү, богино хугацаанд өндөр үр нөлөөтэй бүтэц бий болгох явдал юм.

БНСУ-ын туршлагаас харахад тодорхой аюул, тодорхой үзэл баримтлал, тодорхой системийн бодлоготой үед төсөв нь илүү зорилтот, хяналттай, хэмжигдэхүйц үр дүнтэй болдог. Энэ нь жийрэг улс болон хөгжиж буй улсуудад ч сургамжтай. Батлан хамгаалах төсөв нь бага багаар санхүүжүүлэхээс илүү, үндэсний аюулын шинжтэй хамгийн уялдсан чиглэлүүдийг тэргүүлэх дарааллаар дэмжих ёстой.

Дээрх орнуудын туршлагыг харьцуулан үзэхэд хэд хэдэн нийтлэг тал ажиглагдаж байна. Нэгдүгээрт, эдгээр улс орон батлан хамгаалах төсвөө ерөнхий санхүүгийн зардал бус, үндэсний аюулгүй байдлын бодлогын гол хэрэгсэл гэж үзэж, аюулын орчны үнэлгээнд тулгуурлан төлөвлөж байна. Өөрөөр хэлбэл төсвийн өсөлт нь хийсвэр зорилгоос бус, тодорхой заналхийлэл, стратегийн эрсдэлийн үнэлгээнээс урган гарч байгаа нь нийтлэг шинж юм. Хоёрдугаарт, дээрх 4 улсад батлан хамгаалах санхүүжилт нь нэг жилийн төсвийн хүрээнд хязгаарлагдахгүй, дунд болон урт хугацааны төлөвлөлттэй уялдаж хэрэгжиж байна. Энэ нь батлан хамгаалах чадавхыг тогтвортой өсгөх, зэвсэглэл, дэд бүтэц, нөөц, логистикийн шинэчлэлийг үе шаттай санхүүжүүлэх боломжийг бүрдүүлдэг. Гуравдугаарт, тухайн улсууд батлан хамгаалах төсвийг зөвхөн тоон өсөлтөөр хэмжих бус, тодорхой чадавхад чиглүүлэх зарчмыг баримталж байна. Тухайлбал агаарын довтолгооноос хамгаалах систем, пуужингийн эсрэг хамгаалалт, холын тусгалт цохилтын хэрэгсэл, кибер хамгаалалт, нөөцийн бэлэн байдал, ложистик зэрэг нь санхүүжилтийн тэргүүлэх чиглэл болж байна. Дөрөвдүгээрт, батлан хамгаалах төсвийн бодлого нь дотоодын аж үйлдвэр, нийлүүлэлтийн сүлжээ, засвар үйлчилгээ, галт хэрэглэлийн нөөц, түншлэл, холбоотны хамтын ажиллагаатай уялдаж байгаа нь нийтлэг хандлага болов. Иймээс эдгээр улсын хувьд батлан хамгаалах төсөв нь зөвхөн цэргийн төсөв биш, харин өргөн утгаараа үндэсний сөрөн тэсвэрлэх чадвар, тогтоон барих чадавхыг бэхжүүлэх механизм болжээ.

Дүгнэлт

Судалгааны материалд тулгуурлан үзэхэд нийтлэг зүй тогтол нь батлан хамгаалах төсөв гүйцэтгэл өндөртэй байхын тулд нэгдүгээрт тодорхой аюулын үнэлгээнд суурилсан байх, хоёрдугаарт дунд болон урт хугацааны төлөвлөлттэй уялдсан байх, гуравдугаарт санхүүжилт нь ерөнхий зардалд тархах бус тодорхой чадавхад төвлөрсөн байх шаардлагатай байна. Польш уламжлалт цэргийн аюулд

хариу болгон төсвийн огцом өсөлт, хурдтай зэвсэглэлтийг сонгосон бол Япон стратегийн баримт бичигт тулгуурласан үе шаттай чадавх бэхжүүлэх загвар баримталж байна. Финланд тогтвортой, цогц аюулгүй байдлын философид суурилсан санхүүжилтийн механизмыг хөгжүүлсэн бол БНСУ тодорхой нэг заналхийлэлд буюу Хойд Солонгосын цөмийн-пуужингийн аюулд чиглэсэн өндөр технологийн тогтоон барих чадварыг төсвийн бодлогоор дэмжиж байгаа юм. Энэ ялгаа нь улс бүрийн геостратегийн орчин, холбоотны бүтэц, эдийн засгийн чадавх, аюулын шинж чанар харилцан адилгүй байгаатай холбоотой боловч тэдгээрийн нийтлэг суурь зарчим нь төсвийг үндэсний аюулгүй байдлын бодит чадавхад хөрвүүлэх явдал мөн байна.

Эдгээр дөрвөн улсын туршлагаас үзвэл үндэсний аюулгүй байдлыг төсвийн бодлогоор дэмжихэд хамгийн чухал нь төсвийн хэмжээ дангаараа биш, түүний стратегийн чиглэл, бүтэц, хугацааны тогтвортой байдал, чадавхад хөрвөх чадвар юм. Польш өндөр аюулын үед огцом өсөлтийн загвар, Япон хөтөлбөрт суурилсан чадавх бэхжүүлэх загвар, Финланд тогтвортой ба цогц аюулгүй байдлын загвар, БНСУ тодорхой заналхийлэлд чиглэсэн өндөр технологийн загварыг харуулж байгаа болно.

Эш татсан сурвалж, судалгааны бүтээлийн жагсаалт

- [1] Xiao Liang, Nan Tian, Diego Lopes da Silva, Lorenzo Scarazzato, Zubaida Karim, Jade Guiberteau Ricard, Trends in World Military Expenditure, 2024.
<https://doi.org/10.55163/BQGA2180>
- [2] Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025 (Tokyo, 2025); Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference (Tokyo, 2025).
- [3] Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference, Reference 1–3; Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025.
- [4] Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025
- [5] Ministry of Defense of Finland, "Defense Budget," 2025
- [6] NATO, Defense Expenditure of NATO Countries (2014–2025)
- [7] <https://www.sipri.org/> Trends in World Military Expenditure, 2024
- [8] Darcie Draudt-Vajras and others, "The Future of K-Power: What South Korea Must Do After Peaking," Carnegie Endowment for International Peace, 2024, citing the Republic of Korea's 2024–2028 Mid-Term Defense Plan
- [9] SIPRI, Trends in World Military Expenditure, 2024; Chancellery of the Prime Minister of Poland, "Westerplatte – Never Again Alone and Weak!," 1 September 2024; NATO, Defence Expenditure of NATO Countries (2014–2025).
- [10] SIPRI, Trends in World Military Expenditure, 2024; Chancellery of the Prime Minister of Poland, "Westerplatte – Never Again Alone and Weak!."
- [11] Japan Ministry of Defense, Defense of Japan 2025: Reference, Reference Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025.

- [12] Japan Ministry of Defense, Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025.
- [13] Ministry of Defence of Finland, "Defence Budget," 2025.
- [14] Ministry of Defence of Finland, "Defence Budget," 2025; NATO, Defence Expenditure of NATO Countries (2014–2025).
- [15] SIPRI, Trends in World Military Expenditure, 2024.
- [16] Carnegie Endowment for International Peace. "The Future of K-Power: What South Korea Must Do After Peaking." 2024.
- [17] Chancellery of the Prime Minister of Poland. "Westerplatte – Never Again Alone and Weak!" 1 September 2024.
- [18] Japan Ministry of Defense. Defense of Japan 2025: Reference. Tokyo, 2025.
- [19] Japan Ministry of Defense. Progress and Budget in Fundamental Reinforcement of Defense Capabilities in FY2025. Tokyo, 2025.
- [20] Layne, Christopher. The Peace of Illusions: American Grand Strategy from 1940 to the Present. Ithaca: Cornell University Press, 2006.
- [21] NATO. Defence Expenditure of NATO Countries (2014–2025). Brussels, 2025.
- [22] NATO. "Funding NATO." 2025.
- [23] SIPRI. Liang, Xiao, Nan Tian, Diego Lopes da Silva, Lorenzo Scarazzato, Zubaida Karim, and Jade Guiberteau Ricard. Trends in World Military Expenditure, 2024. Stockholm, 2025. <https://doi.org/10.55163/AVEC8366>